

Київський столичний університет імені Бориса Грінченка
Факультет економіки та управління
Кафедра міжнародної економіки

«ЗАТВЕРДЖЕНО»
Вчена рада Факультету
економіки та управління
Протокол № 9 від 16 жовтня 2024 р.
Голова Вченої Ради
Алла Шлапак

ПРОГРАМА

атестаційного екзамену з дисциплін:

**Підприємництво та бізнес, Економіка підприємства,
Технології бізнес-аналітики, Провайдинг інновацій,
Економіка суспільного сектору, Поведінкова економіка,
Економічна безпека та ризик-менеджмент**

для студентів

спеціальності _____ 051 Економіка _____
освітнього рівня _____ першого (бакалаврського) _____
освітньої програми _____ 051.00.01 Економіка міста. Урбаністика _____

Розглянуто і затверджено
на засіданні кафедри міжнародної економіки
Протокол № 17 від 27 серпня 2024 р.
Завідувач кафедри

(підпис)

А.В. Шлапак

Київ 2024

1. Пояснювальна записка

Програма атестаційного екзамєну з дисциплїн: «Підприємництво та бізнес», «Економіка підприємства», «Технології бізнес-аналітики», «Провайдинг інновацій», «Економіка суспільного сектору», «Поведінкова економіка», «Економічна безпека та ризик-менеджмент» (далі – Програма) є нормативним документом Київського столичного університету імені Бориса Грінченка, який розроблено кафедрою міжнародної економіки Факультету економіки та управління на основі ОПП «051.00.01 Економіка міста. Урбаністика» першого (бакалаврського) рівня вищої освіти за спеціальністю «051 Економіка» галузі знань «05 Соціальні та поведінкові науки» відповідно до затвердженого навчального плану.

Атестаційний екзамєн з дисциплїн: «Підприємництво та бізнес», «Економіка підприємства», «Технології бізнес-аналітики», «Провайдинг інновацій», «Економіка суспільного сектору», «Поведінкова економіка», «Економічна безпека та ризик-менеджмент» проводиться за основними дисциплінами формування фахових компетентностей бакалавра з економіки.

Програма визначає перелік питань, обсяг, складові та технологію оцінювання навчальних досягнень студентів на завершальному етапі навчання.

Мета атестаційного екзамєну з дисциплїн: «Підприємництво та бізнес», «Економіка підприємства», «Технології бізнес-аналітики», «Провайдинг інновацій», «Економіка суспільного сектору», «Поведінкова економіка», «Економічна безпека та ризик-менеджмент» – отримання достовірних і об'єктивних результатів щодо якості засвоєння студентами програмного матеріалу, встановлення їх фактичної підготовки вимогам освітньої (кваліфікаційної) характеристики бакалавра спеціальності 051 Економіка.

2. Методика проведення і оцінювання результатів атестаційного екзамєну

Атестаційний екзамєн з дисциплїн: «Підприємництво та бізнес», «Економіка підприємства», «Технології бізнес-аналітики», «Провайдинг інновацій», «Економіка суспільного сектору», «Поведінкова економіка», «Економічна безпека та ризик-менеджмент» проводиться в комп'ютерному класі на засадах компетентнісного підходу в тестовій формі на базі освітньої платформи Moodle.

Тестовий контроль якості знань студентів є інноваційною технологією оцінки, оскільки підвищує продуктивність освітнього процесу, усуває вплив суб'єктивних факторів при оцінюванні знань та умінь студентів, підвищує рівень їх самоорганізації та відповідальність викладачів за якість організації навчального процесу.

Спеціально створена на кафедрі комісія, до складу якої входять провідні викладачі, розробляє тестові завдання, проводить оцінку відповідності завдань змісту та меті тестування.

Екзаменаційна комісія при проведенні тестування:

- здійснює контроль за організацією комп'ютерного тестування;
- фіксує порушення процедури тестування;
- консультує студентів про їх права та обов'язки, а також про порядок проведення тестування;
- контролює явку студентів на екзамен;
- фіксує результати тестування;
- оформляє протокол комплексного екзамену.

Процес тестування максимально стандартизується: усі інструкції до кожної форми тестових завдань наводяться однаково; система підрахунку балів є однаковою для усіх тестових завдань; усі завдання мають однаковий рівень складності. Передбачено використання тестових завдань закритого типу простої множинної форми: у кожному завданні потрібно вибрати одну правильну відповідь із чотирьох запропонованих.

Для проведення тестування використовується електронне середовище Університету, доступ до якого має кожен студент. Студент може використовувати в якості чернетки папір зі штампом Університету, який буде видано йому в комп'ютерному класі.

Кожному студенту за допомогою комп'ютерних засобів випадковим чином формується індивідуальний тест із 60 питань. Для відповіді на питання тесту студенту надається до 120 хвилин. Питання кожного з індивідуальних тестів складаються з таких блоків:

- «Підприємництво та бізнес», «Економіка підприємства» - 10 питань,
- «Технології бізнес-аналітики» - 10 питань,
- «Провайдинг інновацій» - 10 питань,
- «Економіка суспільного сектору» - 10 питань ,
- «Поведінкова економіка» - 10 питань,
- «Економічна безпека та ризик-менеджмент» - 10 питань.

Загальна кількість питань в блоках, з яких випадковим чином формується індивідуальний тест, перевищує кількість питань в індивідуальному тесті не менше, ніж втричі.

В процесі складання атестаційного екзамену студенти можуть користуватися навчальними програмами і, з дозволу комісії, довідковими та іншими необхідними посібниками.

В процесі проведення екзамену суворо дотримуються норми академічної доброчесності. Використання несанкціонованих джерел інформації не допускається. Забороняються розмови та вставання з місць. У разі виявлення членами екзаменаційної комісії факту використання несанкціонованих джерел інформації (шпаргалки, підручники, мобільні телефони, планшети, ноутбуки тощо), екзаменаційною комісією

складається акт про використання студентом несанкціонованих джерел інформації, а студент видаляється з екзамену з оцінкою «FX».

Присутність сторонніх осіб в аудиторії, де приймається екзамен, без письмового розпорядження ректора Університету (проректора з навчальної роботи, декана факультету) не допускається. Сторонніми особами на екзамені вважаються всі, не включені до складу екзаменаційної комісії наказом ректора. Без письмового розпорядження на іспиті можуть бути присутніми ректор, проректор з навчальної роботи, декан факультету.

Результати складання атестаційного екзамену з дисциплін: «Підприємництво та бізнес», «Економіка підприємства», «Технології бізнес-аналітики», «Провайдинг інновацій», «Економіка суспільного сектору», «Поведінкова економіка», «Економічна безпека та ризик-менеджмент» визначаються за наведеними нижче шкалою і критеріями та оголошуються в день проведення іспиту після оформлення протоколу засідання Екзаменаційної комісії.

Шкала і критерії оцінювання навчальних досягнень студентів

Кожен тест оцінюється у 1 бал максимально, тому за 60 тестових завдань студент може одержати максимально 60 балів, які потім переводяться з відповідним коефіцієнтом у 100-бальну оцінку.

При тестуванні он-лайн оцінка обраховується таким чином - 1 бал виставляється, якщо відповідь правильна, у протилежному випадку виставляється оцінка 0 балів.

Шкала відповідності оцінок

Оцінка	Кількість балів
A	100-90
B	82-89
C	75-81
D	69-74
E	60-68
FX	35-59
F	0-34

У разі проведення атестаційного екзамену у дистанційному форматі, всі учасники (комісія, студенти) на протязі екзамену працюють з увімкненими фронтальними камерами.

**3. Перелік тем до атестаційного екзамену з дисциплін:
«Підприємництво та бізнес», «Економіка підприємства», «Технології
бізнес-аналітики», «Провайдинг інновацій», «Економіка суспільного
сектору», «Поведінкова економіка», «Економічна безпека та ризик-
менеджмент»**

«Підприємництво та бізнес»

1. Сутність, принципи та значення підприємництва
2. Суб'єкти та об'єкти підприємницької діяльності
3. Обмеження підприємницької діяльності
4. Ліцензування підприємницької діяльності
5. Система бізнесу та її ключові елементи
6. Ринкова система економіки як основа розвитку підприємництва
7. Основні способи входження в бізнес
8. Особливості розміщення виробничих і комерційних підприємств та підприємств сфери послуг
9. Переваги і недоліки створення власного бізнесу
10. Переваги та недоліки придбання існуючого бізнесу
11. Система франчайзингу
12. Господарські товариства як організаційна форма підприємництва
13. Підприємництво в некомерційних організаціях
14. Об'єднання підприємств: види, переваги та недоліки
15. Особливості реєстрації фізичної особи-підприємця та юридичної особи
16. Види установчих документів та їх підготовка
17. Основні види дозвільних документів у підприємництві
18. Принципи державної політики з питань дозвільної системи у сфері підприємництва
19. Етика підприємницької діяльності
20. Визначення безпосередньої і потенційної цінності ідеї

«Економіка підприємства»

1. Ознаки та функції підприємства. Господарська діяльність підприємства як суб'єкта господарювання.
2. Моделі підприємств: організаційна, виробничо-технічна, інформаційна, екологічна, соціальна, інноваційна.
3. Види підприємств, їх характеристика.
4. Виробнича і загальна структура підприємства. Організаційні структури управління підприємством.
5. Продуктивність праці: поняття та види. Методи розрахунку продуктивності праці.
6. Показники складу, стану та руху персоналу на підприємстві. Категорії персоналу.

7. Організація оплати праці на підприємстві. Форми і системи оплати праці.
8. Сутність інтелектуального капіталу. Нематеріальні ресурси та активи підприємства.
9. Основні фонди: суть, склад. Розрахунок амортизаційних відрахувань із застосуванням різних методів; Показники оцінки стану та ефективності використання основних засобів підприємства.
10. Оборотні кошти підприємства: структура; розрахунок нормативів окремих елементів оборотних коштів; розрахунок показників використання оборотних коштів підприємства.
11. Сутність та види інвестицій. Джерела фінансування інвестицій. Врахування фактору часу в інвестиційних розрахунках. Показники ефективності реальних та фінансових інвестицій.
12. Організаційні типи виробництв. Інфраструктура підприємства. Оцінка технічного рівня виробництва.
13. Форми організації виробництва: концентрація (деконцентрація), спеціалізація, кооперування, комбінування, конверсія, диверсифікація. Виробнича потужність підприємства.
14. Поняття витрат та їх класифікація. Собівартість продукції (робіт, послуг). Кошторис витрат на виробництво. Калькулювання собівартості продукції. Методи калькулювання. Прямі та непрямі податки.
15. Ціни на продукцію (роботи, послуги) підприємства. Ринкові методи ціноутворення на підприємстві.
16. Поняття економічної трансформації підприємства. Різновиди структурних змін та їх характеристика. Реструктуризація підприємств та її різновиди.
17. Поняття про дохід і прибуток. Класифікація видів прибутку підприємств.
18. Методика визначення фінансового результату. Показники ефективності діяльності підприємства. Показник рентабельності. Точка беззбитковості та запас фінансової міцності підприємства.
19. Ефект і ефективність виробництва. Чинники зростання ефективності виробництва. Методика інтегральної оцінки ефективності діяльності підприємства.
20. Конкурентоспроможність підприємства та методи її визначення. Основні методи оцінювання конкурентоспроможності підприємства.

«Технології бізнес-аналітики»

1. Види аналізу бізнес-процесів. SWOT-аналіз процесу. Аналіз проблем бізнес-процесів. Ранжування процесів. Аналіз процесу по відношенню до потреб. Візуальний аналіз.

2. Вимір і аналіз показників процесу. Показників часу виконання процесу. Технічні показники процесу. Показники вартості процесу. Показники якості.
3. Сутність управління бізнес-процесами. Задачі, що виникають під час управління бізнес-процесами. Процесний підхід до управління.
4. Класифікація методів виконання задач бізнес-аналізу. Типи методів тестування: продуктові тести, купівельні тести.
5. Цінові дослідження: сходи цін, метод Ван-Вестендорпа, ВРТО. Визначення критеріїв прийняття та оцінки.
6. Методи проектування нового бізнес-проекту: мозговий штурм, бенчмаркінг, перепроєктування процесу, розробка нового процесу.
7. Звичайне та багатовимірне угруповання. Групи та напрями впливу угруповання. Способи нормування (стандартизації) показників угруповання. Інтегральний показник угруповання. Способи візуалізації. Ефект впливу факторів на інтегральний показник.
8. Сутність та мета кластерного аналізу в бізнес-аналітиці. Сфери використання кластерного аналізу. Система показників кластерного аналізу.
9. Дендрограма кластеризації. Відстань між кластерами. Нормування (стандартизація) показників кластерного аналізу.
10. Аналітичні показники для ряду динаміки (абсолютні прирости, темпи росту, темпи приросту (зниження), абсолютні значення 1% приросту). Середні показники для ряду динаміки (середній абсолютний приріст, середній темп росту, середній темп приросту (зниження), середнє абсолютне значення 1% приросту).
11. Коефіцієнт випередження (відставання). Коефіцієнт прискорення (уповільнення). Коефіцієнт еластичності.
12. Сутність та мета використання індексних функціональних моделей. Модель Дюпона.
13. Типи індексних функціональних моделей. Вплив факторів моделі на результативний показник.
14. Кореляційно-регресійний аналіз (КРА): сутність, взаємозв'язки та вплив факторів на результати. Етапи виконання КРА. Перевірка показників на однорідність.
15. Рівняння множинної регресії. Критерії апроксимації регресійних моделей. Оцінка показників щільності зв'язку. Статистичний аналіз результатів моделювання. Перевірка достовірності параметрів рівняння.
16. Етапи ризик-аналізу. Система показників оцінки ризику. Метод контрольних листів: сутність, переваги і недоліки. Структуровані й частково структуровані інтерв'ю.
17. Підходи для оцінки ймовірності ризиків. Структура визначення критеріїв ризику. Групи ризиків.

18. Статистичний метод аналізу ризику. Метод аналізу доцільності витрат. Аналітичний метод. Аналіз чутливості. Мультикритеріальний аналіз рішень. Метод Монте-Карло. Експертні методи оцінювання ризику.
19. Управління ризиками підприємства. Недоліки та переваги в відмові від використання тимчасово вільних грошових активів у короткострокові фінансові вкладення.
20. Теорії ігор в управлінні економічними ризиками (критерій Вальда, критерій домінуючого результату, критерій Севіджа, критерій Лапласа, критерій Гурвіца).

«Провайдинг інновацій»

1. Економічна сутність та характеристика інновацій. Сфери інноваційної діяльності. Фази інноваційного процесу.
2. Система класифікації інновацій.
3. Життєвий цикл інновацій.
4. Методи та інструменти державної підтримки інноваційної діяльності.
5. Правові аспекти охорони інтелектуальної власності.
6. Передавання права на об'єкти промислової власності.
7. Сутність інноваційної політики підприємства та її складові елементи.
8. Інноваційна стратегія фірми. Види інноваційних стратегій та їх співвідношення.
9. Організація управління інноваційною діяльністю на підприємстві.
10. Ринкові суб'єкти інноваційної діяльності.
11. Організаційні форми інтеграції науки та виробництва.
12. Міжфірмова науково-технічна кооперація в інноваційних процесах.
13. Управління процесом створення нового виробу.
14. Види попиту на інновацію і чинники, що впливають на нього.
15. Види та джерела фінансування інноваційних процесів.
16. Інноваційний проект як об'єкт фінансування. Документальне забезпечення інноваційного проекту.
17. Експертиза інноваційних проектів. Методи вибору оптимального варіанта інноваційного проекту.
18. Показники прибутковості інноваційного проекту.
19. Інтелектуальна власність як капітал та інвестиція. Об'єкти інтелектуальної власності.
20. Нормативно-правове регулювання інтелектуальної власності. Договори у сфері інтелектуальної власності.

«Економіка суспільного сектору»

1. Поняття суспільного сектору економіки. Критерії зарахування організацій до суспільного сектору економіки.
2. Сучасні особливості та основні завдання суспільного сектору економіки. суспільного сектору економіки

3. Показники оцінки ефективності суспільного сектору. Структура
4. Сутнісна характеристика, класифікація та властивості суспільних благ. Чисті і змішані суспільні блага. Клубні блага. Формування попиту і пропозиції на суспільні блага. Проблема “безквиткового пасажира” при наданні суспільних благ та механізми її вирішення.
5. Зміст та критерії оцінки добробуту суспільства. Втрати добробуту: сутність та обчислення. Дилема “між ефективністю і справедливістю” та проблеми економічної нерівності.
6. Суть та напрямки видатків суспільного сектора.
7. Бюджетний дефіцит: зміст, види і причини виникнення.
8. Соціальні ризики, соціальна безпека та роль суспільного сектору.
9. Складові системи соціального страхування. Основні інструменти соціальної підтримки населення.
10. Моделі побудови системи медичного забезпечення.
11. Роль освіти у формуванні людського капіталу. Суспільні вигоди від освіти та витрати на її фінансування. Організація системи фінансового забезпечення вищої освіти.
12. Неспроможності ринку у сфері охорони навколишнього середовища. Участь суспільного сектору в забезпеченні захисту довкілля.
13. Зміст та джерела доходів суспільного сектора. Податкова система і критерії її оцінки. Складові податкової політики.
14. Розподіл податкового навантаження і надлишковий податковий тиск. Особливості перекладання податкових зобов’язань.
15. Надлишковий податковий тягар: сутність та причини утворення. Правила оптимізації оподаткування в країні.
16. Проблема ухилення від оподаткування. Способи ухилення оподаткування. Методи ухилення оподаткування. Політика боротьби з ухиленнями від оподаткування.
17. Державний кредит в системі суспільних позикових операцій. Державний борг: сутність, оптимальні розміри та основні концепції державної заборгованості.
18. Закупівлі товарів, робіт і послуг за державні кошти: особливості і проблеми.
19. Концепція фіскального федералізму і міжбюджетних трансфертів.
20. Суть та основні характеристики міжбюджетних трансфертів. Ефективність міжбюджетних трансфертів: “ефект липучки”.

«Поведінкова економіка»

1. Особливості та ознаки раціональної поведінки.
2. Нейроекономічна модель прийняття рішень.
3. Поняття й види когнітивних процесів. Когнітивні процеси в прийнятті економічних рішень. Когнітивні обмеження.
4. Динаміка уподобань та фактори, що її обумовлюють.

5. Фактори, що обумовлюють вплив групових ефектів на прийняття рішення.
6. Чинники впливу на внутрішню мотивацію.
7. Концепції прийняття рішень в умовах ризику. Теорія перспектив Канемана-Тверські. Ефекти ризикованого вибору.
8. Обмеження теорії прийняття рішень Неймана-Моргенштерна. Фактори, що обумовлюють нетранзитивність переваг в умовах ризику.
9. Фреймінг. Залежність вибору від контексту. Види фреймів.
10. Прокрастинація як результат дії індивідуальної ієрархії критеріїв.
11. Ціннісні фактори спільної бізнес-діяльності.
12. Соціальні феномени. Просоціальна поведінка. Аномалії в економічній поведінці. Соціальні аспекти економічної поведінки.
13. Поведінка споживача у архітектурі бізнес-рішень
14. Роль емоційного інтелекту у професійній діяльності. Зв'язок емоційного інтелекту з п'ятіркою "глобальних" факторів особистості.
15. Інструменти для налагодження роботи з пропонування медіації. Перебіг і практика медіації.
16. Поведінкові інститути цифрової економіки.
17. Поведінкові моделі суб'єктів ринку праці.
18. Співробітництво і кооперація в управлінні економікою.
19. Соціальні мережі та штучний інтелект у системі поведінкової економіки.
20. Економічні та соціальні аспекти міграції.

«Економічна безпека та ризик-менеджмент»

1. Економічна безпека як багаторівнева система: суть та складові.
2. Національні інтереси держави. Загрози національній економічній безпеці. Механізм забезпечення національної економічної безпеки.
3. Фінансова безпека як стратегічна складова економічної безпеки держави. Продовольча безпека. Енергетична безпека в контексті економічної безпеки держави.
4. Тіньова економіка як фактор загрози національній безпеці.
5. Характеристика економічної безпеки регіонів. Системний підхід до управління економічною безпекою регіонів.
6. Поняття економічної безпеки організації. Організація системи економічної безпеки підприємства.
7. Поняття загрози економічній безпеці, форми її прояву. Класифікація загроз економічній безпеці.
8. Суб'єкти, які є носіями загроз. Види загроз.
9. Сутність, ціль та функції служби безпеки підприємства.
10. Формування системи показників за складовими економічної безпеки підприємства. Оцінка рівня економічної безпеки підприємства.
11. Обліково-аналітична інформація у забезпеченні економічної безпеки

підприємства. Ризики облікової інформації при забезпеченні економічної безпеки підприємства. Захист облікової інформації у контексті гарантування економічної безпеки підприємства.

12. Ризик-менеджмент як елемент комплексної системи управління. Методи управління ризиком.

13. Класифікаційна система ризиків у ризик-менеджменті.

14. Алгоритм процесу аналізу та оцінки в ризик-менеджменті.

15. Ідентифікація та сегментація ризиків по процесах. Ранжування і відбір ризиків. Прийоми експертної оцінки ризиків.

16. Умови схильності, несхильності та байдужості до ризику. Типи осіб, що приймають рішення за ставленням до ризику

17. Критерії прийняття господарських рішень в умовах невизначеності. Матриця прибутків і матриця витрат, особливості побудови. Критерії прийняття рішень в умовах повної невизначеності. Критерії прийняття рішень в умовах ризику і часткової невизначеності.

18. Визначення ефективності методів зниження ризику.

19. Зміст та алгоритм процесів управління ризиками. Консолідований ризик організації та концепції управління ризиками.

20. Напрями профілактики ризиків: запобігання; мінімізація; диверсифікація лімітування.

Рекомендована література

1. Гаєвська Л. М. Підприємницька діяльність : підручник / Л. М. Гаєвська, О. І. Марченко ; Державна фіскальна служба України, Університет ДФС України – Ірпінь, 2019. –500 с.

2. Основи підприємництва: Підручник / [Біляк Т.О., Бірюченко С.Ю., Бужимська К.О., та ін.]; під заг. ред. Н.В. Валінкевич. – Житомир : ЖДТУ, 2019. – 492 с.

3. Економіка підприємства : підручник / під заг. ред. Ковальської Л.Л. та Кривов'язюка І.В. / Київ : Видавничий дім «Кондор», 2020. – 620 с.

4. Гетьман О., Шаповал В. Економіка підприємства : Навч. посіб. / К. : Центр навчальної літератури, 2019. – 488 с.

5. Інституціональна модель інноваційної економіки: колективна монографія / за ред. В. І. Ляшенка, О. В. Прокопенка, В. А. Омеляненка. НАН України, Ін-т економікипром-сті. Київ, 2019. 327 с.

6. Краус Н. М. Інноваційна економіка в глобалізованому світі: інституціональний базис формування та траєкторія розвитку: монографія. Київ : Аграр Медіа Груп, 2019. 491 с.

7. Бізнес-аналітика: лабораторний практикум / уклад.: І.С. Вінничук, О.Ю. Вінничук, Р.Р. Білоскурський. – Чернівці: Чернівець. нац. ун-т ім. Ю. Федьковича, 2021. – 32 с.

8. Лаговський В.В. Бізнес-аналітика та моделювання [Текст]: навч. посіб. / В.В. Лаговський, В.М. Краєвський; Ун-т держ. фіск. служби України. – Ірпінь: УДФС України, 2020. – 441 с.
9. Івашук Ю.П. Поведінкова та експериментальна економіка: навч. посіб. / Ю.П.Івашук. – Тернопіль: Осадца Ю.В., 2017. 120 с.
10. Поведінкова економіка: від теорії до практики [міждисциплінарний навчальний посібник]; за науковою ред. Татомир І.Л., Квасній Л.Г. Трускавець: ПОСВІТ, 2022, 408 с.
11. Длугопольський О. В. Економіка державного сектора: навч.-метод. посіб. для студентів денної форми навчання (галузь знань 05 «Соціальні та поведінкові науки», напрям підготовки 051 «Економіка»). Тернопіль: ТНЕУ, 2018. 63 с.
12. Федірко Н.В., Єфремов Д.П. Економіка суспільного сектору: навч. посіб. Київ: КНЕУ, 2014. 351 с.
13. Калініченко З. Д. Ризик-менеджмент : навчальний посібник для здобувачів спец. 051 «Економіка» та 073 «Менеджмент». Дніпро: ДДУВС, 2021. 224 с.
14. Іванова Н. С. Економічна безпека : навчальний посібник. Донец. нац. ун-т економіки і торгівлі ім. М. Туган-Барановського. Кривий Ріг: ДонНУЕТ, 2020. 139 с.

Електронні ресурси

1. Господарський кодекс України. URL: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/436-15>.
2. Про перелік відомостей, що не становлять комерційної таємниці: Постанова Кабінету Міністрів України від 09.08.1993 р. № 611. URL: www.rada.gov.ua.
3. Цивільний кодекс України. URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/435-15>
4. Державна служба статистики України. Режим доступу: <http://www.ukrstat.gov.ua>.
5. Національна бібліотека України ім. В. І. Вернадського. URL: <http://www.nbuv.gov.ua>.
6. Національна парламентська бібліотека України. URL: <http://nplu.org>.
7. Електронна бібліотека освітнього порталу. URL: <http://www.osvita.org.ua/library/>.
8. Історія Європейського Союзу. URL: <http://euinfo.tut.su/istoriya.htm>.
9. Офіційний веб-сайт Верховної Ради України. URL: <https://www.rada.gov.ua/>
10. Офіційний веб-портал Кабінету Міністрів України. URL: <https://www.kmu.gov.ua/>

11. Офіційний веб-портал Ради національної безпеки і оборони України.
URL: <https://www.rnbo.gov.ua/>
12. Національний банк України. URL: <https://bank.gov.ua/>
13. Закон України “Про національну безпеку України”. URL:
<https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2469-19#Text>

Періодичні фахові видання:

1. Актуальні проблеми економіки
2. Баланс-Бюджет
3. Економіка України
4. Економіка, фінанси, право
5. Економіст
6. Регіональна економіка
7. Сталий розвиток економіки
8. Фінанси України